

la tribuna

A la recerca de la sobirania perduda

Els consumidors i moltes empreses andorranes estan greument perjudicats per l'obligatorietat de compliment d'unes normes europees que ni han rebut l'homologació parlamentària

FERRAN GOYA

Fa uns dies, un amic em demanava l'opinió sobre una columna publicada per l'expresident del grup parlamentari d'ApC al voltant dels canvis anunciats en les funcions del Sistema Europeu de Bancs Centrals i els seus efectes sobre la *sobirania financera* d'Andorra.

La meua resposta va insistir a subratllar la permanent frivolitat, lleugeresa, alarmisme i desconeixement amb què aquesta persona tracta els temes més diversos.

Vaig, però, aprofitar l'avinentesa per exposar al meu interlocutor altres casos pràctics –i molt més reals– de pèrdua de sobirania econòmica que, en altres sectors, ja succeeixen en el nostre país des de fa moltes dècades, sense que cap *espontani* defensor faci denúncies esgarrifoses i esgarrifants.

Per exemple, li vaig dir, en les instal·lacions de transport per cable aquesta pèrdua de sobirania va començar el 31 d'agost de 1987, quan el Govern d'aquell moment va aprovar el Decret relatiu a mesures de seguretat en instal·lacions de transport per cable; en l'article 1 ja podíem llegir la *perla* següent: "Tota nova instal·lació haurà de respectar la normativa francesa vigent en el moment de sol·licitar-se l'autorització de construcció." Tot un exemple de concisió! En deu paraules quedaven enretre tres segles de constitucionalisme modern: el

les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable el va derogar.

Derogació literal, però que deixava intacte el principi il·legal de remetre's a una normativa estrangera, no convalidada per cap autoritat andorrana i no publicada oficialment. En efecte, l'article 23 de la llei era un altre concís *monument* a l'arbitrarietat: "El departament competent del Govern pot exigir la introducció de millores, controls, modificacions o revisions a les instal·lacions existents, seguint els criteris adoptats en altres països o després d'incidents o accidents ocorreguts en instal·lacions similars, amb l'objectiu de garantir la seguretat de les persones i dels béns".

Encara que la referència a "garantir la seguretat de les persones" pretengui treure, a l'avança, arguments a les objeccions jurídiques, la realitat és que la gran part dels "criteris adoptats en altres països" han estat fruit de concertació entre explotadors, constructors i autoritats d'inspecció, tenint en compte

és l'únic país del continent europeu en el qual les normes harmonitzades són de caràcter obligatori, mentre que a la resta de països de la UE són d'aplicació voluntària.

En conclusió, podem afirmar que avui dia els consumidors i moltes empreses andorranes estan greument perjudicats per l'obligatorietat de compliment d'unes normes europees que ni han rebut l'homologació parlamentària del Consell General ni tan sols han estat objecte d'un text reglamentari del Govern.

AVUI ELS PAÏSOS ESTAN SOTMESOS A UNA SOBIRANIA TUTELADA PELS MERCATS FINANCERS

En el cas del compliment dels compromisos derivats de la signatura de l'acord monetari, totes les garanties de debat democràtic en seu parlamentària, seguretat jurídica, transparència i publicitat estan garantides i les contrapartides per a Andorra també són clares: utilització de l'euro emparada per un tractat, futura inclusió d'Andorra en el sistema de pagaments europeu (SEPA), augment de la garantia per dipositants i clients de les entitats bancàries andorranes, etcètera.

La sobirania d'un país no és divisible, no hi ha una sobirania financera que hem de defensar per sobre d'altres sobirania (política, econòmica, cultural). La globalització –viure en i amb la comunitat internacional– procura avantatges i crea obligacions. Hem de ser vigilants perquè aquests avantatges siguin en favor dels ciutadans. Avui, la sobirania financera dels països és una entelèquia; els països –Andorra també– estan sotmesos a una sobirania tutelada pels mercats financers, que vigilen el *bon comportament* dels governs.

N'hi ha per pensar-hi que quan comencen a Europa a fer-se tímids passos per limitar (desencoratjar) els poderosos moviments especulatiu dels mercats financers, algú reivindiqui la *sobirania financera*.

NOMEN TRACTA ELS TEMES AMB PERMANENT FRIVOLITAT, LLEUGERESA, ALARMISME I DESCONEIXEMENT

decret obligava a complir unes normes alienes a l'ordenament jurídic andorrà, dictades per autoritats diferents dels poders públics del país i, ni tan sols publicades al BOPA.

Malgrat la importància econòmica del sector de les estacions d'esquí al país i dels evidents perjudicis econòmics que comportava el descarat proteccionisme en favor dels productes fabricats a França, el decret va estar vigent fins al novembre de 2000, quan la Llei relativa a

no només els "requisits essencials de seguretat" sinó també altres aspectes tècnics i econòmics. En tot cas, als altres països aquests criteris només esdevenen obligatoris després de ser aprovats per una autoritat amb potestat normativa i publicats en un butlletí oficial. A Andorra, aquest principi evident en tot Estat de dret sembla que no hi compta.

Aquesta vulneració dels principis de seguretat jurídica i de publicitat de les normes no només afecta les societats explotadores d'instal·lacions de transport per cable. Són nombrosos els casos d'empreses que veuen frustrades les seves expectatives d'importació de maquinària i de vehicles de procedència extracomunitària i no homologats a la UE a causa de la cessió de sobirania econòmica en favor de la UE implícita en la Llei de seguretat i qualitat industrial de juny de 2000, i tot això sense cap contrapartida en favor d'Andorra.

En aquesta llei el *papanatisme* del legislador andorrà va ser tan desmesurat que, avui dia, Andorra